

به نام خالق هستی بخش

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

«دانشکده پیراپزشکی استهبان»

آنچه لازم است در مورد رشته علوم آزمایشگاهی بدانید

تهیه کننده

مدیر گروه علوم آزمایشگاهی

تاریخ تدوین: 1403

رشته علوم آزمایشگاهی در مقطع کارشناسی یکی از اساسی‌ترین رشته‌های علوم پیراپزشکی در ارتباط با آنالیز آزمایشگاهی نمونه‌های بیولوژیک انسانی است. این رشته در تشخیص پیگیری درمان و پیشگیری بیماری‌های مختلف از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. امروزه شاغلین این رشته از تجهیزات به‌روز و تکنولوژی‌های بسیار دقیق و حساس و نیز به‌کارگیری نرم‌افزارهای پیشرفته و روش‌های نوین تشخیصی برای انجام آزمایش‌های مختلف بهره می‌گیرند، صاحب‌نظران معتقدند بنا بر وضعیت کشورها، بین ۷۰ تا ۸۰ درصد تصمیم‌گیری‌های بهداشتی به نتایج آزمایشگاهی بستگی دارد. رشته علوم آزمایشگاهی در مقطع کارشناسی، یکی از رشته‌های علوم پیراپزشکی است که دانش‌آموختگان آن ضمن آشنایی با تجهیزات و تکنیک‌های آزمایشگاهی و نیز فراگیری اصول و روش‌های تشخیص آزمایشگاهی انواع نمونه‌های بیولوژیک، مهارت کافی را در جهت به‌کارگیری این فنون در ارائه خدمات آزمایشگاهی به‌منظور تشخیص بیماری، پیگیری درمان و حفظ سلامت افراد جامعه کسب خواهند نمود. محورهای آموزش فراگیران در حوزه‌های خون‌شناسی، بیوشیمی، باکتری‌شناسی، انگل‌شناسی، قارچ‌شناسی، ویروس‌شناسی، ایمنی‌شناسی، بانک خون، تکنیک‌های مولکولی، آسیب‌شناسی، سم‌شناسی و تضمین کیفیت در آزمایشگاه می‌باشد. مهم‌ترین خدمت محوری دانش‌آموختگان این رشته، حضور در آزمایشگاه‌های تشخیص بالینی است.

جایگاه شغلی دانش‌آموختگان:

-آزمایشگاه‌های تشخیص بالینی - آزمایشگاه‌های مراکز بهداشتی - انستیتوها و مراکز تحقیقاتی و آموزشی - کارخانه‌های تولید وسایل و مواد آزمایشگاهی - شرکت‌های تولید فراورده‌های بیولوژیک و آزمایشگاهی
-آزمایشگاه‌های پزشکی قانونی - آزمایشگاه‌های سازمان انتقال خون

توانمندی و مهارت‌های مورد انتظار برای دانش‌آموختگان

الف: توانمندی‌های پایه مورد انتظار توانمندی‌های عمومی مورد انتظار برای دانش‌آموختگان این مقطع عبارت‌اند از:

مهارت‌های ارتباطی تعامل -آموزش به بیمار و جامعه - همکاری در پژوهش و نگارش مقالات علمی- تفکر نقادانه و مهارت‌های حل مسئله- مهارت‌های مدیریت منطبق بر برنامه آموزشی - حرفه‌ای‌گرایی

ب: وظایف حرفه‌ای و توانمندی‌های اختصاصی مورد انتظار دانش‌آموختگان:

1- توانمندی تخصصی

/ توانایی انجام آزمایش‌های تشخیص طبی منطبق با دستورالعمل‌های استاندارد آزمایشگاهی "مدون و گزارش نتایج / دقت و مراقبت در زمینه استفاده از تجهیزات، کیت‌ها و مواد مصرفی آزمایشگاه

ارزیابی فراگیر Student Assessment:

الف: روش ارزیابی:

- دانشجو در طول دوره با استفاده از روش‌های زیر مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت:
- آزمون کتبی شامل چندگزینه‌ای (MCQ)، تشریحی (Essay)، کوتاه پاسخ، جور کردنی و...
- آزمون شفاهی (Oral Exam)
- آزمون عملی ساختارمند عینی (OSPE)
- مشاهده مستقیم مهارت‌های عملی (DOPS)
- کارنامه (Logbook)

ب: دفعات ارزیابی

- تکوینی (Formative)، طبق برنامه درسی در گروه آموزشی
- تراکمی (Summative)، طبق برنامه دانشکده

انتظارات اخلاقی از فراگیران

- 1- منشور حقوقی بیماران را دقیقاً رعایت نمایند.
- 2- مقررات مرتبط با حفاظت و ایمنی (Safety) فردی کارکنان، محیط کار و بیماران را دقیقاً رعایت نمایند.
- 3- مقررات مرتبط با Dress Code را رعایت نمایند
- 4- در صورت کار با حیوانات، مقررات اخلاقی مرتبط را دقیقاً رعایت نمایند.
- 5- از منابع و تجهیزاتی که تحت هر شرایط با آن کار می‌کنند، محافظت نمایند.
- 6- به استادان، کارکنان، هم‌دوره‌ها و فراگیران دیگر احترام بگذارند و در ایجاد جو صمیمی و احترام‌آمیز در محیط کار مشارکت نمایند.
- 7- در نقد برنامه‌ها، ملاحظات اخلاق اجتماعی و حرفه‌ای را رعایت کنند.
- 8- در انجام پژوهش‌های مربوط به رشته، نکات اخلاق پژوهش را رعایت نمایند.

/ اجرای دقیق برنامه تضمین کیفیت و مشارکت فعال در امر مستند سازی در آزمایشگاه

2- آموزش و پژوهش

/ مشارکت در آموزش تکنیک‌های عملی آزمایشگاهی به کارآموزان

/ مشارکت در دوره‌های توانمندسازی کارشناسان آزمایشگاه

/ همکاری در پژوهش‌های علمی مصوب و همکاری با بخش تولید کیت‌های تشخیصی و سایر مواد آزمایشگاهی

3- مدیریت

/ مشارکت در امور مدیریتی محوله از سوی مسئولین ذی‌صلاح

/ آماده‌سازی آزمایشگاه در مقابل حوادث غیرمترقبه و بحران‌ها

ج: مهارت‌های عملی مورد انتظار

نمونه‌گیری - آنالیز ادرار و مایعات بدن - باکتری‌شناسی - ایمونولوژی و سرولوژی - خون‌شناسی - بانک خون - انگل‌شناسی - قارچ‌شناسی - مولکولی